

Arbeidsnotater

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R Å

Dronningensgt. 16, Oslo-Dep., Oslo 1. Tlf. 41 38 20, 41 36 60

IO 72/2

Oslo, 15. februar 1972

MODELL FOR DIREKTE SKATTER, FORSKOTTSPLIKTIGE

Av

Jon D. Engebretsen

I N N H O L D

	Side
1. Innledning	2
2. Definisjon av skattebegreper	2
3. Definisjon av inntektsbegreper	4
4. Utviklingen i de aggregerte skatter	6
4.1 Skattesystemet	6
4.2 Inntektsfordelingen	6
4.3 Automatiske inndragningseffekten til skattesystemet .	7
5. Den matematiske modell	8
5.1 Generell oppbygging	8
5.2 Mikro-del	10
5.3 Disaggregert del	12
5.4 Estimering av de aggregerte skatteparametrene	13
5.5 Makro skattefunksjon	15
5.6 Sub-modell for beregning av bokførte skatter	16
6. Konklusjon	20
V e d l e g g:	
Forslag til output tabeller for direkte skatter i MODIS IV	22

1. Innledning¹⁾

I forbindelse med overgangen til SNA og ny versjon av MODIS var det behov for en omlegging og større koordinering av prognoseteknikken for direkte skatter. En viktig målsetning for prosjektet har vært å forenkle det omfattende arbeid Skatteforskningsgruppen har med input til MODIS. Modell for direkte skatt, forskottspliktige, bygger på ulike sub-modeller som tidligere er utarbeidet ved Skatteforskningsgruppen. Men på flere steder er prognoseteknikken omlagt for å kunne automatisere og forenkle input-arbeidet. En har i skattemodellen beholdt skattesatsene som instrument-variable for Departementet. I økonometriske modeller er dette ikke vanlig. Stort sett blir de aggregerte direkte skatter forklart ved pengeinntektene, og parametrene i relasjonen blir estimert ut fra tidsserieobservasjoner. En slik makro skatterelasjon er lite autonom, da utviklingen i de totale direkte skatter bl.a. er avhengig av utviklingen i inntektsfordelingen, endring i skattereglene og demografiske faktorer. En har i skattemodellen i stor utstrekning innført disse faktorer som variable. Modell for direkte skatter er en del av MODIS, men den er bygd opp av en rekke sub-modeller som kan brukes separert. Hensikten med dette notat er å presentere skattemodellen. I del 2 blir de sentrale skattebegreper som brukes i modellen definert. I del 3 blir inntektsbegrepene som brukes i de ulike sub-modeller definert. I del 4 drøfter en hva som forklarer endring i de aggregerte skatter, og hvordan disse faktorer blir tatt vare på i modellen. I del 5 blir den matematiske struktur i modellen vist, samtidig som det blir stilt opp et "flow chart" som viser sammenhengen mellom de enkelte deler.

2. Definisjon av skattebegreper

Ulike tidspunkt kan legges til grunn ved registrering av direkte skatter. I skattemodellen er påløpne skatter det sentrale økonomiske skattebegrep. Videre er det innført en sektor for skatteinnkreving som definerer overgangen til bokførte skatter. Oppstillingen nedenfor gir en oversikt over betydningen og oppbyggingen av skattebegrepene som nyttes i modell for direkte skatter, forskottspliktige.

---

1) Flere av de skattetekniske spørsmål som er behandlet i dette notat er blitt til etter diskusjon med blant annet forsker Hallvard Borgenvik, og jeg takker for dette. Eventuelle feil og mangler i dette notat står likevel i sin helhet for min egen regning.

Hovedbegrep	Underbegrep	Merknad til avgrensning
Påløpne direkte skatter	Påløpne inntekts- og formuesskatter, og medlemsavgift til folketrygden	Direkte skatter som administreres av likningsvesenet. Disse skatter regnes påløpet det år inntekten er opptjent og formuesgrunnlaget registrert
	Påløpen arbeidsgiveravgift	Arbeidsgiveravgiften regnes påløpt etter hvert som kontant lønn blir utbetalt
	Andre påløpne direkte skatter	Registreringstidspunktet i offentlige regnskaper legges til grunn
Endring i skatteinnkreverbeholdning	Endring i skatteinnkreverbeholdning, personlige skattytere	Skatteinnkreverbeholdningene omfatter skatter som er påløpt, men som ikke er kommet inn i offentlige regnskaper
	Endring i skatteinnkreverbeholdning, arbeidsgivere	
	Endring i skatteinnkreverbeholdning, kommunale skatteoppkrevere	
Bokførte direkte skatter		Registreringstidspunktet i offentlige regnskaper legges til grunn

Hvilket skattebegrep som for personer er det mest relevante mål for inndragningseffekten er avhengig av hva som best forklarer svingninger i konsumet. Økonomisk teori gir i denne sammenheng få holdepunkter. I SNA er det anbefalt at de direkte skatter som hovedprinsipp skal periodiseres som innbetalingene (the date when they are due without penalty), men av analytiske grunner skal en også gi tall for påløpne skatter. For forskottspliktige betyr ikke dette skille noe vesentlig, da restskattene og tilbakebetalingene erfaringsmessig ikke varierer mye fra år til år.

Av budsjettmessige og administrative grunner må en også kunne gi prognoser over alle direkte skatter som bokføres i løpet av året. Sammenhengen mellom påløpne og bokførte direkte skatter, forskottspliktige, er følgende:

1. Påløpne direkte skatter i alt
2. Endring i netto restskatter

3. Endring i utskrevet, men ikke innbetalt forskottsskatt
4. Endring i arbeidsgiverbeholdning
5. Endring i margin
6. Endring i sektor for skatteinnkreving i alt (2 + 3 + 4 + 5)
7. Bokførte skatter i alt (1 - 6)

Postene 2, 3, 4 og 5 viser endring i sektor for skatteinnkreving.¹⁾

Påløpne skatter i alt minus endring i sektor for skatteinnkreving gir bokførte skatter. Ved fordeling av bokførte skatter på institusjoner må en også innføre en konto som registrerer nettokorreksjoner.

3. Definisjon av inntektsbegreper

En vil i dette avsnitt definere ulike inntektsbegreper en nytter i modellen ved beregning av skatteinntektene. Dette er dels begreper som er definert i skatteloven og dels inntektsbegreper som faller sammen med nasjonalregnskapets definisjoner.

A n t a t t i n n t e k t. Dette er i skatteloven generelt definert som bruttoinntekt minus "utgift til inntektens ervervelse, sikrelse og vedlikehold". Antatt inntekt er det sentrale beregningsgrunnlag i skattemodellen, dvs. de størrelser de ulike handlingsparametrene virker på, for å komme frem til skattene.

I n n t e k t (Skattestatistikkens definisjon). Utgangspunktet er begrepet antatt inntekt. Hvis en skattyter ikke betaler skatt, settes inntekt lik pensjonsgivende inntekt slik at skattyteren kommer med i statistikken. Begrepet inntekt nyttes til å beskrive inntektsfordelingen til ulike kategorier av skattytere. En har valgt å nytte dette begrep i stedet for antatt inntekt for å kunne fange opp personer som før ikke betalte skatt ved framføring av inntektsfordelingen. Begrepet inntekt er ikke rensset for skattereglene slik at modellen ikke er egnet til å belyse regelendringer som går på ulike definisjoner av antatt inntekt (eller inntekt).²⁾

S k a t t b a r i n n t e k t. Dette er antatt inntekt minus klassefradrag. Begrepet skattbar inntekt blir ikke eksplisitt nyttet i modellen. Klassefradraget innføres ved en skattesats lik null for den del av antatt inntekt som svarer til klassefradraget.

P e n s j o n s g i v e n d e i n n t e k t. Dette er det faktiske beregningsgrunnlag for avgift til folketrygden. En skiller mellom pensjonsgivende inntekt i tjenesteforhold, og pensjonsgivende inntekt utenfor

1) En nærmere beskrivelse av de ulike poster under sektor for skatteinnkreving blir gitt i avsnitt 5.6.

2) Slike regelendringer må legges eksogent inn i modellen.

tjenesteforhold. Dette skulle nyttes til å klassifisere skatteytterne i følgende sosioøkonomiske grupper:

- (i) Lønnstakere. Dette er personlige skattytere hvor den pensjonsgivende inntekt i tjenesteforhold utgjør den største del.
- (ii) Selvstendige. Dette er resten av de personlige skattytere med pensjonsgivende inntekt. For disse skattytere utgjør inntekt utenfor tjenesteforhold den største del av pensjonsgivende inntekt.
- (iii) Trygdede. Dette er personlige skattytere uten pensjonsgivende inntekt.

Det er i modellen ikke innført noen inntektsfordeling basert på begrepet pensjonsgivende inntekt.

K o n t r a k t m e s s i g l ø n n. Størrelsen blir forklart i MODIS og er i skattemodellen beregningsgrunnlag for medlemspremie og arbeidsgiveravgift til folketrygden for lønnstakere. Begrepet kontraktmessig lønn og pensjonsgivende inntekt i tjenesteforhold er nærmest identisk, slik at feilen som oppstår ved å gjøre denne forenkling er ubetydelig.

E i e r i n n t e k t. Dette viser den post som står til disposisjon for foretakens eiere til renter av fremmedkapital og som godtgjørelse for eget arbeid og egen kapital¹⁾. Eierinntekt er i skattemodellen delt i det som vesentlig opptjenes av selvstendige og det som står til disposisjon for selskaper. De næringer en har valgt som uttrykk for selvstendiges eierinntekt er: Jordbruk, skogbruk, fiske, varehandel, tjenester i tilknytning til sjøfart, samferdsel ekskl. sjøtransport, offentlig og privat tjenesteyting, personlig tjenesteyting og boliger. Klassifikasjonen faller sammen med oppdelingen i konsumrelasjonen i MODIS. Selvstendiges andel av eierinntekten er i skattemodellen forklaringsfaktor for medlemspremie til folketrygden utenfor tjenesteforhold. Da dette beregningsgrunnlag er noe forskjellig fra det faktiske, blir skattesatsene justert.

D i r e k t e o v e r f ø r i n g t i l p r i v a t e. En skiller mellom kontantstønader, dvs. kontante stønader som mottakeren fritt disponerer over, og naturalstønader. Kontantstønadene inndeles videre etter mottakergruppene lønnstakere, selvstendige og trygdede. Et sentralt skille her er mellom pensjonsstønad, dvs. langtidsstønader som dekker vesentlig leveomkostninger, og andre stønader, som er av kortere varighet. Pensjonsstønadene forutsetter en at de trygdede mottar. (Dette stønadsbegrep er utgangspunkt for å beregne gjennomsnittsskattesatsene til de trygdede i makro skattefunksjonen).

1) Jfr. NOS XII 163 Nasjonalregnskap 1865-1960.

4. Utviklingen i de aggregerte skatter¹⁾

Før en presenterer den matematiske struktur i skattemodellen, vil en kort drøfte ulike forklaringsfaktorer for de aggregerte skatter, og peke på hvordan disse faktorer blir tatt vare på i modellen. En kan inndele forklaringsfaktorene i følgende grupper:

- (i) Skattesystemet. Dette er de finanspolitiske handlingsparametrene til styringssektoren. En skiller mellom skatteregler som bestemmer skattesatsene, og regler som definerer beregningsgrunnlaget.
- (ii) Inntektsfordelingen. Dette er fordelingen av de personlige skattytere etter inntekt kombinert med kjennetegn som skatteklasse, sosio-økonomisk gruppe m.v.
- (iii) Den automatiske inndragningseffekten til skattesystemet. (Built in flexibility.) Denne størrelse gir uttrykk for prosent endring i skatteinntektene når inntekten endrer seg med en prosent og skattereglene er uendret.

4.1 Skattesystemet

Et viktig krav en har stilt til skattemodellen, er i størst mulig utstrekning å beholde skattereglene som rene handlingsparametere for Departementet. Dette har ført til at modellen er svært disaggregert, da skattereglene er kompliserte og skiller bl.a. mellom inntektsnivå og skatteklasse. En må derfor innføre inntektsfordelingen til kategorier som skatte-loven differensierer mellom. For å holde modellen innenfor rimelighetens grenser, og dessuten kunne nytte tilgjengelig løpende statistikk i prognosearbeidet, har en tatt utgangspunkt i informasjon om inntektsfordelingen fra Skattestatistikken. Begrepet inntekt (antatt inntekt) i Skattestatistikken er ikke rensset for skattereglene, og en må forutsette at forholdet mellom skattyternes "egentlige" inntekt og antatt inntekt ikke endrer seg vesentlig over tid. Regelendringer som går på ulike definisjoner av antatt inntekt må legges eksogent inn i modellen.

4.2 Inntektsfordelingen

Vridninger i inntektsfordelingen vil generelt endre de totale skatteinntekter²⁾. I skattemodellen er inntektsfordelingen innen hver sosio-økonomiske gruppe, og vridninger mellom gruppene, sentrale forklaringsfaktorer for de aggregerte skatter. En forutsetter at utviklingen i

1) Jfr. også Balopoulos, E.T.: Fiscal Policy Models of the British Economy. North-Holland Publishing Company, Amsterdam, 1967.

2) Unntaket er når de individuelle skattefunksjoner er lineære.

inntektsfordelingen fra basisåret til beregningsåret er stabil innen hver sosio-økonomisk gruppe og skattekasse. La $F_{ji}^0(r)$ være den ukjente kumulative inntektsfordeling i basisåret innen sosio-økonomisk gruppe j ($j=1,2,3$), skattekasse i ($i=1,2$) (r = antatt inntekt). Hvis gjennomsnittsinntekten stiger n ganger fra basisåret til beregningsåret, er definisjonen på en stabil inntektsfordeling følgende:

$$(4.2.1) \quad [F_{ji}^0(r)]_{g_1}^{g_2} = [F_{ji}^1(\frac{r}{n})]_{g_1}^{g_2 n} \quad \text{for alle } g_2 \text{ og } g_1$$

En har i skattemodellen ikke valgt å beskrive inntektsfordelingen ved en kjent kontinuerlig funksjon som f.eks. en Pareto-fordeling eller Log-normal fordeling. I steden blir $F_{ji}(r)$ $\begin{matrix} j=1,2,3 \\ i=1,2 \end{matrix}$ oppfattet som ukjente funksjoner, som ut fra Skattestatistikkens tallmateriale tilnærmet kan beregnes ved trapesmetoden.¹⁾ En forutsetter da at tetthetsfunksjonen er lineært stigende eller synkende over inntektsintervallene. Trapesmetoden nyttes også til å omfordele antatt inntekt og antall personer til inntektsintervaller som svarer til skattereglenes grenser.³⁾

4.3 Automatiske inndragningseffekten til skattesystemet

Endring i skatteinntektene kan skyldes regelendringer, vridninger i inntektsfordelingen og demografiske faktorer. I tillegg til disse faktorer vil skatteinntektene endre seg som følge av endringer i inntektsnivå. Denne automatiske endring blir kalt *built in flexibility*²⁾, og måler prosent endring i skatteinntektene ved en prosent endring i inntekten. Ser en på ulike skattearter, vil inndragningseffekten variere. En vil vise hvilke faktorer som er avgjørende for størrelsen av denne automatiske effekten for direkte skatter forskottspliktige. Det blir innført følgende symboler:

T_i^* = Aggregert skatt, skatteart i ($i=1,2,\dots,n$)

R_i = Beregningsgrunnlag, skatteart i ($i=1,2,\dots,n$)

Y_P = Total personlig inntekt. (Kontraktmessig lønn, selvstendige andel av eierinntekten og overføringer)

$$t_i = \frac{T_i^*}{R_i} \quad (i=1,2,\dots,n)$$

-
- 1) Feilen ved å bruke trapesmetoden er tilnærmet proporsjonal med 2. potens av delingsintervallenes lengde. Jfr. Selmer: *Differensial- og intergralregning*, Oslo 1961.
  - 2) R.A. Musgrave og M.H. Miller, "Built in flexibility", *American Economic Review*, March 1948.
  - 3) Metoden er tidligere utarbeidet ved Skatteforskningsgruppen (Jfr. "Program skatt").

Ved å innføre elastisitetene:

$$(4.3.1) \quad E_{T_i^*} = \frac{dT_i^*}{dY_p} \frac{Y_p}{T_i^*}$$

$$(4.3.2) \quad E_{t_i} = \frac{dt_i}{dR_i} \frac{R_i}{t_i} \quad (i=1,2,\dots,n)$$

$$(4.3.3) \quad E_{R_i} = \frac{dR_i}{dY_p} \frac{Y_p}{R_i}$$

får en følgende sammenheng¹⁾:

$$(4.3.4) \quad E_{T_i^*} = E_{R_i} (1 + E_{t_i}) \quad (i=1,2,\dots,n)$$

Verdien av $E_{T_i^*}$ dvs. elastisiteten av skatteart i m.h.p. total personlig inntekt, er avhengig av gjennomsnittsskattesatsen t_i i utgangssituasjonen, hvor progressiv skatten er og hvordan beregningsgrunnlaget endrer seg ved endringer i de totale personlige inntekter.

I modell for direkte skatt, forskottspliktige, blir det generelt forutsatt at elastisiteten av beregningsgrunnlaget m.h.p. total personlig inntekt for de ulike skattearter er lik 1. For lønnstakere blir det f.eks. forutsatt at gruppens antatte inntekt endrer seg i takt med kontraktmessig lønn (som er endogen i MODIS). Det blir tilsvarende forutsatt at antatt inntekt for selvstendige endrer seg proporsjonalt med selvstendiges "andel" av eierinntekten. Den siste forutsetning kan være noe tvilsom, da det er grunn til å regne med at eierinntekten svinger mer enn antatt inntekt. Ved senere utvidelser av skattemodellen, vil en trekke disse faktorer inn i analysen. (Via formel 4.3.4).

5. Den matematiske modell²⁾

5.1 Generell oppbygging

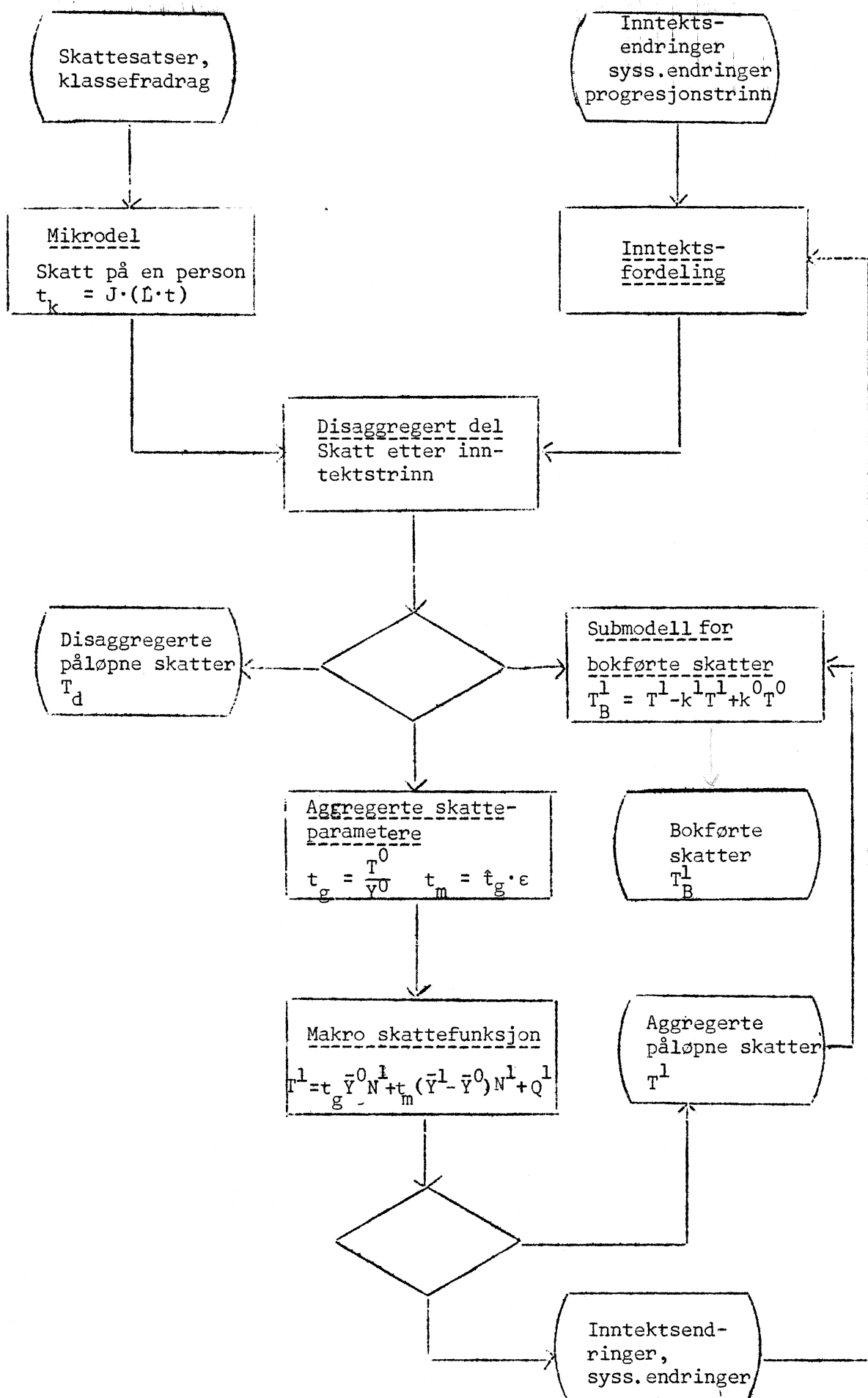
I dette avsnitt skal en vise strukturen i modell for direkte skatter forskottspliktige. Fig. 1 viser et "flow chart" over modellens ulike deler. En vil først kort beskrive hvordan skattemodellen fungerer og deretter gå mer inn på den matematiske utforming av de enkelte sub-modeller. Det er i mikro-
delen handlingsparametrene til Departementet blir innført. Med gitte

1) Jfr. R.A. Musgrave: The Theory of Public Finance, McGraw-Hill Book Company, Inc. London 1959.

2) Mikro- og disaggregerte del bygger på beregningsrutiner som tidligere er utarbeidet ved Skatteforskningsgruppen.

FIG. 1. STRUKTUR I MODELL FOR DIREKTE SKATTER, FORSKOTTSPLIKTIGE

skattesatser og klassefradrag beregnes i denne del skatt på en person etter antatt inntekt, skatteklasse og sosio-økonomisk gruppe (i de tilfeller skatte-reglene er forskjellige). For å komme fra skatt på en person i ulike inntekts-trinn over i aggregerte skatter i ulike inntektstrinn må en kjenne inntektsfordelingen til skattyterne. Det er Skattestatistikkens tallmateriale en nytter som utgangspunkt til å beskrive inntektsfordelingen. Ved fremføring av inntektsfordelingen fra basisåret til beregningsåret blir inntekts- og sysselsettingsendringene eksogent gitt, eller hvis hele MODIS skal kjøres determinert der. Ut fra informasjon om antatt inntekt, antall skattytere i ulike inntektstrinn og hva en person betaler i skatt på tilsvarende inntekts-trinn beregnes i den disaggregerte del påløpen skatt i alt. (Også etter inntektstrinn). Ønsker en samtidig å beregne hvor mye som faktisk blir bokført på de institusjonelle sektorer, nyttes beregningene i den disaggregerte del som input i sub-modell for beregning av bokførte skatter. (Jfr. fig. 1). Den disaggregerte del og modell for bokførte skatter kan brukes uavhengig av resten av MODIS når en forutsetter inntekts- og sysselsettingsendringene eksogent gitt.

Beregningene i den disaggregerte del kan også oppfattes som input for beregning av skatteparametrene til makro skattefunksjon i MODIS. For hver skatteart og sosio-økonomiske gruppe beregnes en gjennomsnittsskattesats og en marginalsattesats. Ut fra dette blir de aggregerte påløpne skatter endogene i MODIS og avstemt mot produksjon og inntekt. Neste steg i beregningene er å nytte påløpen skatt som input til sub-modell for beregning av bokførte skatter. Hvis inntektsvekstene som MODIS genererer, avviker mye fra de som a priori er forutsatt ved fremføring av inntektsfordelingen, foretas det iterative beregninger. Men parametrene er i høy grad autonome overfor endringer i inntektsforutsetningene, slik at iterasjon vil sjelden forekomme.

5.2 Mikro del

Mikro-delen beregner skatt på en person ut fra følgende informasjon:

- (i) Individets antatte inntekt
  - (ii) Kategori individet tilhører
- (Skatteklasse og sosio-økonomisk gruppe)

Handlingsparametrene til styringssektoren er gitt ved en eksogen vektor¹⁾:

---

1) En skiller her for enkelhets skyld ikke mellom ulike sosio-økonomiske grupper og skatteklasser.

t = marginalskattesatsvektor for inntektsskatt,

(5.2.1) forskottspliktige.

Dim = n .

Element på linje nr. j angir skattesatsen i progresjonsintervall nr. j .

Progresjonsintervallenes grenser angis med en eksogen vektor:

(5.2.2) I_p = vektor for progresjonstrinnene.

Dim = n .

Element på linje nr. j angir nedre grense for progresjonssats nr. j .

Lengden av progresjonstrinnet angis ved (5.2.3):

(5.2.3) L = progresjonslengdevektor.

Dim = n .

Element på linje nr. j angir lengden av intervallet som blir rammet av progresjonssats nr. j .

Skattebeløpet som en person betaler av inntekten i de ulike progresjonstrinn, er definert ved (5.2.4):

t_m = marginalskattevektor for inntektsskatt,

(5.2.4) forskottspliktige.

Dim = n .

Element på linje nr. j angir hvor stort beløp en skattyter betaler av inntekten i progresjonstrinn nr. j .

Marginalskattevektoren beregnes på følgende måte:

(5.2.5) $t_m = \hat{L} t$

Det kumulative skattebeløp er definert som det beløp en person betaler i skatt av inntekten som er mindre enn en grense.

(5.2.6) t_k = kumulative skattevektor for en person.

Dim = n .

Element på linje nr. j angir hvor mye skatt en person betaler av den del av inntekten som er mindre enn nedre grense i progresjonstrinn nr. j .

Den kumulative skattevektor beregnes slik:

(5.2.7) $t_k = J \cdot t_m$

$$J = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0.0 \\ 1 & 1 & 0 & 0.0 \\ 1 & 1 & 1 & \dots \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ 1 & 1 & 1 & .1 \end{bmatrix} \quad n \times n \text{ matrise}$$

5.3 Disaggregert del

Ut fra informasjon fra mikrodelen om hva en person betaler i skatt og inntektsfordelingen til skattyterne, beregnes i denne del totalskatt i ulike inntektsintervall, skatteklasser og sosio-økonomiske grupper. Inntektsfordelingen til forskottspliktige innen hver sosio-økonomisk gruppe er gitt ved:

- (i) Antall personer som faller i ulike inntektsintervall og skatteklasser
- (ii) Antatt inntekt i ulike inntektsintervall og skatteklasser

Inntektsintervallene er fleksible i den forstand at ved hjelp av trapesmetoden¹⁾ blir antall personer og antatt inntekt omfordelt til nye grenser, slik at inntektsintervallenes lengde tilsvarende skattereglene.

Totalskatten for personer i ulike inntektsintervall blir beregnet i to trinn:

- (a) Først beregnes skatt på den del av inntekten som er under intervallgrensen som inntektens høyde ligger i.
- (b) Deretter beregnes skatt på inntekt som faller i progresjonstrinnet. (Total antatt inntekt - antall skattytere x nedre progresjonsgrense) x marginalsatt.

Inntektsfordelingen til skattytere fordelt på ulike progresjonstrinn angis ved inntektsfordelingsvektoren.

$$(5.3.1) \quad R_p^1 = \text{inntektsfordelingsvektor}$$

Dim = n

Element på linje nr. j angir inntekten til skattyterne som faller i progresjonsintervall nr. j.

Antall skattytere i ulike progresjonsintervall angis ved (5.3.2):

$$(5.3.2) \quad N_p = \text{skattytervektor}$$

Dim = n

Element på linje nr. j angir antall skattytere hvor inntektens høyde faller i progresjonstrinn nr. j.

Skatten som skattyterne i alt betaler av den del av inntekten som er lavere enn nedre grense, angis ved en kumulativ skattebeløpsvektor.

1) Jfr. avsnitt 4.2.

2) Vi drøfter ikke her nærmere hvordan inntektsfordelingen blir anslått. (Jfr. avsnitt 4.2).

(5.3.3) T_k = kumulativ skattebeløpsvektor for skattytere i alt.

Dim = n

Element på linje nr. j angir hvor stor skatt i alt som blir betalt av den del av inntekten som ligger under nedre grense i progresjonsintervall nr. j.

Den kumulative skattebeløpsvektor beregnes slik:

(5.3.4) $T_k = \hat{N}_p t_k$

Marginalinntektsvektoren angir størrelsen på inntekten som blir rammet av progresjonssatsen i inntektsintervallet.

(5.3.5) R_m = marginalinntektsvektor

Dim = n

Element på linje nr. j angir inntekten som blir rammet av progresjonssats nr. j.

Marginalinntektsvektoren beregnes slik:

(5.3.6) $R_m = R_p - \hat{N}_p I_p$

Marginalskattebeløpsvektoren angis ved (5.3.7):

(5.3.7) T_m = marginalskattebeløpsvektor for forskottspliktige.

Dim = n

Element på linje nr. j angir hvor stort beløp skattyterne betaler av marginalinntekten i progresjonstrinn nr. j.

Marginalskattebeløpsvektoren beregnes på følgende måte:

(5.3.8) $T_m = \hat{R}_m t_m$

Totalskatten for skattytere i ulike progresjonstrinn angis ved en vektor:

(5.3.9) T_d = totalskattebeløpsvektor

Dim = n

Totalskattebeløpsvektoren beregnes slik:

(5.3.10) $T_d = T_m + T_k$

5.4 Estimering av de aggregerte skatteparametrene

Skatteparametrene i makro skattefunksjonen¹⁾ er avhengig av skatte-reglene, inntektsfordelingen og demografiske faktorer. I dette avsnitt skal en vise hvordan skatteparametrene blir estimert. Det er en gjennomsnittsskattesats og en marginalskattesats for ulike skattearter innen hver av gruppene lønnstakere, selvstendige og trygdede.

1) Jfr. avsnitt 5.5.

En innfører følgende vektorer:

$$(5.4.1) \quad T_j = \text{Aggregert skattevektor gruppe } j. \quad (j=1,2,3)$$

$$\text{Dim} = m$$

$$1 = \text{Lønnstakere}$$

$$2 = \text{Selvstendige}$$

$$3 = \text{Trygdede}$$

Element nr. i viser totalskatt, skatteart i , sosio-økonomisk gruppe j .¹⁾

En innfører de endogene vektorer (5.4.2):

$$(5.4.2) \quad t_{gj} = \text{aggregert gjennomsnittsskattesatsvektor, gruppe } j. (j=1,2,3)$$

$$\text{Dim} = m$$

Element nr. i viser gjennomsnittsskattesats skatteart nr. i , gruppe j .

En definerer videre:

$$(5.4.3) \quad Y_1 = \text{kontraktmessig lønn}$$

$$Y_2 = \text{selvstendiges "andel" av eierinntekten}$$

$$Y_3 = \text{pensjonsstønad}$$

De aggregerte gjennomsnittsskattesats vektorer beregnes på følgende måte:

$$(5.4.4) \quad t_{gj} = \frac{1}{Y_j} \cdot T_j \quad (j = 1,2,3)$$

En innfører hypotetiske inntektsendringer²⁾ for ulike sosio-økonomiske grupper fra år 0 til år 1. En definerer:

$$(5.4.5) \quad \Delta \bar{R}_j = \text{gjennomsnittlig inntektsendring, (i prosent),} \\ \text{sosio-økonomisk gruppe } j \quad (j=1,2,3)$$

Hypotetisk endring i antall skattytere innen hver sosio-økonomisk gruppe angis eksogent:

$$(5.4.6) \quad \Delta N_j = \text{prosent endring i antall skattytere, gruppe } j \quad (j=1,2,3)$$

Av (5.4.5) og (5.4.6) beregnes prosent endring i totalinntekt gruppe j ($j=1,2,3$)

$$(5.4.7) \quad \Delta R_j = \Delta \bar{R}_j \cdot \Delta N_j \quad (j=1,2,3)$$

En fremfører inntektsfordelingen³⁾ i de ulike sosio-økonomiske grupper, og beregner skatt under de nye inntektsforutsetningene (tidspunkt 1). De aggregerte skattevektorer på tidspunkt 1 er gitt ved (5.4.8):

$$(5.4.8) \quad T_j^1 = \text{aggregert skattevektor sosio-økonomisk gruppe } j \\ (j=1,2,3), \text{ tidspunkt 1.}$$

$$\text{Dim} = m$$

Element nr. i angir skatt av skatteart nr. i , år 1.

1) Elementene beregnes ut fra T_j vektorene i avsnitt 5.3.

2) En tenker seg at de hypotetiske inntektsendringene blir gitt av Departementet. Disse vil vanligvis avvike fra inntektsendringene som blir determinert i MODIS.

3) Jfr. avsnitt 4.2 og 5.3.

En definerer skatteendringsvektorene.

$$(5.4.9) \quad \Delta T_j = \text{skatteendringsvektor, sosio-økonomisk gruppe } j. \\ (j=1,2,3) \\ \text{Dim} = m$$

Element nr. i angir skatteendring (i prosent) for skatteart nr. i fra tidspunkt 0 til 1, gruppe j.

Skatteendringsvektorene beregnes slik:

$$(5.4.10) \quad \Delta T_j = (T_j^1 - T_j^0)(\hat{T}_j^0)^{-1} \quad (j=1,2,3)$$

En innfører skatteelastisitetsvektorene:

$$(5.4.11) \quad \epsilon_j = \text{skatteelastisitetsvektor, sosio-økonomisk gruppe } j \\ (j=1,2,3). \\ \text{Dim} = m$$

Element nr. i angir prosent endring i skatteart nr. i når inntekten øker med en prosent (sosio-økonomisk gruppe j).

Skatteelastisitetene beregnes slik:

$$(5.4.12) \quad \epsilon_j = \frac{1}{\Delta R_j} \cdot \Delta T_j \quad (j=1,2,3)$$

Marginalskattesatsvektorene t_{mj} ($j=1,2,3$) for ulike sosio-økonomiske grupper beregnes av relasjon (5.4.13):

$$(5.4.13) \quad t_{mj} = \hat{t}_{gj} \cdot \epsilon_j \quad (j=1,2,3)$$

5.5 Makro skattefunksjon

I prinsippet er det i MODIS ikke nødvendig å innføre en makro skattefunksjon for direkte skatt, forskottsppliktige. En kunne som første approksimasjon nytte skatteprognosene fra den disaggregerte del. Ved iterative beregninger kunne inntektsforutsetningene som skatteberegningene i denne del bygger på, gjøres konsistente med inntektsendringer som MODIS genererer. Men en slik fremgangsmåte ville kreve mye maskintid. Ved å innføre en makro skattefunksjon, hvor parametrene bl.a. er funksjon av skatte-reglene, vil de iterative beregningene bli redusert til et minimum. Det er ikke nødvendig å endre skatteparametrene når det ikke skjer regelendringer, fordi disse vil tilnærmet også være riktige, selv om MODIS genererer andre inntektsendringer enn de som er forutsatt ved beregning av skatteparametrene. Det er videre innført parametere for hver skatteart, slik at ved regelendringer er det bare nødvendig å anslå på nytt de parametere som blir berørt.

Makro skattefunksjonen er av følgende form:

$$(5.5.1) \quad T_j^1 = t_{gj} \bar{Y}_j^0 N_j^1 + t_{mj} (\bar{Y}_j^1 - \bar{Y}_j^0) N_j^1 + Q_j^1 \quad (j=1,2,3)$$

$$\bar{Y}_j = \frac{Y_j}{N_j} = \text{gjennomsnittsinntekt gruppe } j \quad (j=1,2,3)$$

Q_j = vektor hvor element nr. i angir eksogen skatt, skatteart i, gruppe j. Dim = m
(Toppskrift 0 og 1 står for henholdsvis basisår og beregningsår)

Relasjon (5.5.1) viser at inntektsskattene i beregningsåret for ulike sosio-økonomiske grupper blir forklart ved tre komponenter: For det første med $\bar{Y}_j^0 N_j^1$ som viser den del av inntekten i beregningsåret som ikke blir berørt av endring i gjennomsnittsinntekten fra basisåret til beregningsåret. Denne inntekt blir rammet av vektoren t_{gj} , hvor elementene består av gjennomsnittsskattesatser for ulike skattearter. For det andre forklares skatteinntektene ved komponenten $(\bar{Y}_j^1 - \bar{Y}_j^0) N_j^1$ som representerer den del av inntekten i beregningsåret som tilskrives endring i gjennomsnittsinntekten fra basisåret til beregningsåret. Denne inntekt blir rammet av marginalsattesatsvektoren t_{mj} . Under det någjeldende skattesystem er dette skattesatsene til følgende skattearter:

- a. Inntektsskatt kommune
- b. Inntektsskatt stat
- c. Fellesskatt
- d. Særskatt
- e. Folketrygdandel
- f. Syketrygdandel
- g. Arbeidsgiveravgift til folketrygden

Den tredje forklaringsfaktor i skattefunksjonen er den eksogene vektor Q_j^1 . Element nr. j angir eksogen del av skatt fra skatteart nr. j.

Det er bl.a. endringer i skattereglene som en ikke får tatt vare på gjennom t_{mj} og t_{gj} parametrene.

5.6 Sub-modell for beregning av bokførte skatter, forskottspliktige

Makro skattefunksjonen (jfr. 5.5), eller den disaggregerte del (jfr. 5.4), gir prognoser for påløpne direkte skatter, forskottspliktige. Men av budsjettmessige og administrative grunner må en også kunne gi

prognoser over alle direkte skatter som bokføres i løpet av året. Modellen i dette avsnitt beregner på en enkel måte overgangen fra påløpne til bokførte verdier. Men en kan også innenfor modellen snu problemstillingen og beregne hvor store skatteendringene blir i påløpne verdier, hvis en ønsker et gitt beløp bokført.

5.6.1 Sentrale forutsetninger i modellen

Fordelingen av løpende skattetrekk til de ulike institusjonelle sektorer blir foretatt av den kommunale skatteoppkrever. For å lette inputarbeidet bygger en i modellen på forenklinger i forhold til hvordan fordelingen faktisk foregår. De viktigste forutsetninger i modellen er følgende:

- (i) En konstant andel av påløpne skatter fra lønnstakere går til arbeidsgiverbeholdning.
- (ii) En konstant andel av påløpne skatter går til margin.
- (iii) En konstant andel av påløpne skatter, selvstendige, blir utskrevet, men ikke innbetalt.
- (iv) En konstant andel av påløpne skatter går til netto restskatter.
- (v) En forutsetter videre at skatteinnkreverbeholdningene kan deles etter skatteart, slik at en beregner og registrerer hvor mye endring i påløpne skatter etter art endrer skatteinnkreverbeholdningene av tilsvarende skatter. (En slik registrering foregår ikke i praksis.)

Ad (i). Ved utgangen av året sitter arbeidsgiverne inne med en beholdning av løpende forskottstrekk fra lønnstakerne som ennå ikke har forfalt til betaling. I stedet for å anvende løpende forskottstrekk i året som beregningsgrunnlag forenkler en og forutsetter at arbeidsgiverbeholdningen utgjør en konstant andel av påløpne direkte skatter fra lønnstakerne. Hvis netto overskytende forskott varierer sterkt fra år til år, vil forutsetningen være lite realistisk, men erfaringen viser at netto overskytende forskott stort sett er en konstant andel av påløpne direkte skatter.

Ad (ii). Av de løpende innbetalinger til den kommunale skatteoppkrever blir noe holdt tilbake til likningen er kjent for eventuelt å dekke tilbakebetalinger. Det riktige ville altså være å la en konstant andel av innbetalingene til den kommunale skatteoppkrever gå til margin. Men da innbetalingene stort sett er en konstant andel av påløpne direkte skatter, vil heller ikke denne forenkling føre til alvorlige feilkilder.

Ad (iii). Selvstendige får ved begynnelsen av året utskrevet et gitt beløp som skal innbetales i forskottsskatt. Ved slutten av året vil ikke alt være innbetalt. En forutsetter at dette beløp utgjør en konstant andel av påløpne direkte skatter selvstendige.

Ad (iv). Det løpende forskottstrekk og utskrevet forskottsskatt kan avvike fra påløpne direkte skatter. I modellen forutsetter en at dette avvik er en konstant andel av påløpne direkte skatter. Netto restskatter fordelt på skatteart blir bestemt av den fordelingsnøkkel som henfører seg til det år skatten påløper.

Netto restskatter som faktisk blir betalt fra foregående år, vil cet.par. utgjøre en mindre andel av påløpne direkte skatter enn andelen som gjelder året. Grunnen til dette er at restskatter som oppstår i året, ikke blir innbetalt i sin helhet neste år, mens det offentlige derimot må tilbakebetale overskytende forskott i sin helhet.

Andre feilkilder som kommer inn ved å bygge på forutsetning (iv), er at godheten i likningsmyndighetenes anslag av påløpne direkte skatter ved utskrivningen vil variere fra år til år.

Ad (v). Den kommunale skatteoppkrever fordeler løpende forskottstrekk og forskottsskatt mellom de institusjonelle sektorer etter en foreløpig fordelingsnøkkel, fordi skatteoppkreverne på dette tidspunkt ikke vet hvilke andeler de ulike sektorer faktisk skal ha. Året etter - når likningen er kjent - foregår det et gjeldsoppgjør for å korrigere eventuelle feil i den midlertidige fordeling. Innbetalinger som gjelder foregående år, blir fordelt etter riktig fordelingsnøkkel da en kjenner likningen for skatter som gjelder tidligere år. For å kunne anslå fordelte skatter på de ulike institusjonelle sektorer, forutsetter en at skatteinnkreverbeholdningene kan deles etter skatteart. Fordelingsnøkkel som faktisk blir brukt etter dette opplegg, blir da basert på fordelingsprosenten som totalt sett svarer til prognoser over påløpne direkte skatter til de ulike institusjoner for vedkommende år. A priori informasjon om "feil" i foreløpig fordelingsnøkkel blir lagt inn eksogent i modellen.

5.6.2 Modellspesifikasjon

Vi innfører følgende eksogene parametere:

k_a = Andel av påløpne direkte skatt lønnsstakere, som går til arbeidsgiverbeholdning.

k_m = Andel av påløpne direkte skatt forskottspliktige som går til margin.

k_i = Andel av påløpne direkte skatt selvstendige som er utskrevet, men ikke innbetalt.

k_r = Andel av påløpen direkte skatt som går til netto restskatter.

For å ta vare på endringer i betalingsterminene for skatteinnbetalingene, har en åpnet muligheter for å legge inn ulike verdier av k-parametrene i basisåret og beregningsåret.

Videre innføres følgende vektorer:

A = Vektor hvor element nr. i angir arbeidsgiverbeholdning, skatteart i,
Dim = m.

M = Vektor hvor element nr. i angir margin, skatteart i.
Dim = m.

R = Vektor hvor element nr. i angir nettoestskatter, skatteart i.
Dim = m.

I = Vektor hvor element nr. i angir utskrevet, ikke innbetalt forskottsskatt, skatteart i. Dim = m.

ΔK = Vektor hvor element nr. i angir nettokorreksjoner, skatteart i.
Dim = m.

T_B = Vektor hvor element nr. i angir bokført direkte skatt, skatteart i, forskottspliktige. Dim = m.

T_j = Vektor hvor element nr. i angir påløpen direkte skatt, skatteart i, sosio-økonomisk gruppe j (j=1,2,3 der 1 = lønnstakere, 2 = selvstendige, 3 = trygdede). Dim = m.

$T = T_1 + T_2 + T_3$ = Vektor hvor element nr. i angir påløpen direkte skatt, forskottspliktige, skatteart i. Dim = m.

Med de forutsetninger som er gitt i (5.6.1) har vi følgende enkle modell til å bestemme bokførte skatter, når en oppfatter k-ene som eksogent gitte parametere:

$$(1) \Delta A = A^1 - A^0 = k_a^1 T_1^1 - k_a^0 T_1^0$$

$$(2) \Delta M = M^1 - M^0 = k_m^1 T^1 - k_m^0 T^0$$

$$(3) \Delta I = I^1 - I^0 = k_i^1 T_2^1 - k_i^0 T_2^0$$

$$(4) \Delta R = R^1 - R^0 = k_r^1 T^1 - k_r^0 T^0$$

$$(5) \Delta K = \text{Eksogent gitt.}$$

$$(6) T_B^1 = T^1 - (\Delta A + \Delta M + \Delta I + \Delta R + \Delta K)$$

(Toppskrift 0 og 1 står for henholdsvis basisår og beregningsår.)

Relasjon (1) viser endring i arbeidsgiverbeholdning som en funksjon av endring i påløpne direkte skatter, lønnstakere. Størrelsen på koeffisienten k_a vil være bestemt av betalingsterminer og av netto overskytende forskott i året.

Ligning (2) uttrykker endring i margin som funksjon av endring i påløpne direkte skatter, forskottspliktige. Verdien av koeffisienten k_m vil være avhengig av hvor mye den kommunale skatteoppkrever faktisk avsetter til margin, og av løpende innbetalinger i forhold til påløpne direkte skatter i året.

Relasjon (3) viser endring i utskrevet, men ikke innbetalt forskottsskatt som funksjon av endring i påløpen direkte skatt, selvstendige.

Relasjon (4) viser at endring i netto restskatter er en konstant andel av endring i påløpne direkte skatter, forskottspliktige. Av relasjonen ser vi at netto restskatter som oppstår ett år vil komme som fratrukk i beholdningen neste år.

Relasjon (5) viser at netto korreksjoner er eksogent bestemt. Netto korreksjoner for en sektor består av fordringer oppstått i året på grunn av bruk av foreløpig fordelingsnøkkel minus gjeldsoppgjøret i året.

Relasjon (6) viser at bokførte direkte skatter, forskottspliktige, er lik påløpne direkte skatter forskottspliktige minus endring i sektor for skatteinnkreving, forskottspliktige.

6. Konklusjon

Et hovedsiktemål i modell for direkte skatt forskottspliktige har vært i størst mulig utstrekning å beholde skattereglene som instrumentvariable for Departementet. Da skattereglene for personlige skattytere er kompliserte, har det derfor vært behov for å innføre en svært disaggregert og omfattende sub-skattemodell for forskottspliktige i MODIS. Men samtidig har en oppnådd at en rekke økonomiske politiske problemer kan analyseres innenfor modellen. Det er meningen at en i et senere notat skal gi eksempler på praktiske anvendelser av skattemodellen. En vil her bare peke på noen problemstillinger som modellen er egnet til å belyse. Et sentralt spørsmål er å beregne endringer i de aggregerte direkte skatter når det skjer endring i skattesatsene. Modellen gir også svar på hvilke sosio-økonomiske grupper som vesentlig blir rammet av skatteendringene. Hvor mye av de påløpne skatter som faktisk blir bokført på de ulike institusjonelle sektorer blir samtidig beregnet. Skatteprognosene blir avstemt mot de inntekts- og

sysselsettingsendringer MODIS genererer, men det er også mulig innenfor modellen å oppfatte disse som eksogene størrelser.

En annen sentral problemstilling vil være å dekomponere de faktiske endringer i skatteinntektene i ulike forklaringsfaktorer. Skattemodellen tar vare på følgende faktorer: (i) Endring i skattesatser. (ii) Endring i betalingsterminer. (iii) Vridninger i inntektsfordelingen mellom ulike sosio-økonomiske grupper. (iv) Endring i gjennomsnittsinntekten for ulike sosio-økonomiske grupper. (v) Endring i antall skattytere innen hver sosio-økonomisk gruppe.

Til slutt kan det nevnes at ved å ta utgangspunkt i mikro-delen (5.2) og den disaggregerte del (5.3), kan en analysere hvordan skattene varierer med inntektsnivå over tid eller på et gitt tidspunkt.

V E D L E G G

FORSLAG TIL OUTPUT TABELLER FOR DIREKTE SKATTER I MODIS IV. (SUB-MODELL FOR DIREKTE SKATTER)

1. Innledning

I dette vedlegg legges det frem et forslag til tabeller for direkte skatter i MODIS IV. Tabellene skal skrives ut i NATBLES-systemet.¹⁾ Den viktigste begrensning i dette system er at tabellene må utformes som "tidsserietabeller". Dette har bl.a. ført til at tabeller som viser skatt etter inntektstrinn kanskje har fått en noe uhensiktsmessig utforming. (Jfr. tabell 1). Tabellene er stort sett utformet i samsvar med de definisjoner og klassifikasjoner som er lagt frem som publikasjonsstandarder til nasjonalregnskapet i forbindelse med overgangen til SNA.

For å få et fleksibelt tabell-program har en åpnet muligheten for å variere antall tabeller som blir gitt i hvert enkelt tilfelle. Noen tabeller er så detaljrike at det vil være et begrenset antall ganger en har behov for å bruke dem. (Jfr. tabell 1.a. og 2.a.). Andre ganger vil det bare være behov for å gi aggregerte verdier fra detalj-tabellene. (Jfr. tabell 1.b. og 2.b.)

2. Kommentarer til den enkelte tabell

Tabell 1.a. Denne tabell gir en oversikt over påløpne inntektsskatter (forskottspliktige) fordelt etter sosio-økonomisk gruppe, inntektstrinn og skatteklasser. For å tilfredsstille NATBLES-systemets krav om at ulike kolonner skal angi forskjellige tidspunkt er både inntektstrinn og skatter plassert i forspalten.

Tabell 1.b. Denne tabell viser påløpne inntektsskatter i alt etter inntektstrinn og skatteklasser.

Tabell 2.a. Dette er output-tabell fra en subrutine som beregner skatteparametere til makro skattefunksjon i MODIS. Tabellen angir også skatteelastisitetene til ulike skattearter.

Tabell 2.b. Denne tabell gir skatteendring (i prosent), marginal og gjennomsnittsskatt for forskottspliktige beregnet av inntekt etter nasjonalregnskapet.

1) Jfr. SSH 31. Håndbok for bruk av NATBLES.

Tabell 3. Denne tabell gir en fullstendig oversikt over de direkte skatter som behandles i Byråets skattestatistikk og skattebetalingsstatistikk. En har her også tatt sikte på å belyse overgangen fra påløpne til bokførte skatter. (Påløpne skatter minus endring i skatteinnskrevkonti gir bokførte skatter).

Tabell 4. Denne tabell gir en oversikt over skatteinnskrevkontiene. Det er endringer i disse kontiene som blir registrert i tabellen.

Tabell 5. Dette er en tabell som viser påløpne skatter fordelt etter institusjoner og skatteart. Grupperingen av den offentlige forvaltning er i samsvar med standardgrupperingen som er foreslått i nasjonalregnskapet i forbindelse med overgang til SNA.¹⁾

Tabell 6. Denne tabell gir en oversikt over bokførte skatter etter institusjon og skatteart. Tabellen må oppfattes som en del av tabellene over offentlige inntekter og utgifter på de offentlige budsjetter i MODIS. Ved spesifisering har en stort sett fulgt kapittelinnndelingen i Statsbudsjettet etc.

---

1) Jfr. Notat 17/12-71. Mikael Selsjord: Utkast til publiseringstabeller.

Tabell 2.a. Skatteendring (i prosent), marginal- og gjennomsnittsskatt beregnet av inntekt etter nasjonalregnskapet fordelt på lønns-
takere, selvstendige og trygdede

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>SKATTEART i (i=1,2,...,7)¹⁾</u>				
<u>1. Inntektsendring (i prosent) fra foregående år</u>				
a. Lønnstakere				
b. Selvstendige				
c. Trygdede				
d. Alle inntektstakere				
<u>2. Skatteendring (i prosent) fra foregående år</u>				
a. Lønnstakere				
b. Selvstendige				
c. Trygdede				
d. Alle inntektstakere				
<u>3. Endring i skatt ved en prosent endring i inntekt</u>				
a. Lønnstakere				
b. Selvstendige				
c. Trygdede				
d. Alle inntektstakere				
<u>4. Gjennomsnittsskatt</u>				
a. Lønnstakere				
b. Selvstendige				
c. Trygdede				
d. Alle inntektstakere				
<u>5. Marginalskatt</u>				
a. Lønnstakere				
b. Selvstendige				
c. Trygdede				
d. Alle inntektstakere				

- 1) 1. Inntektsskatt, kommune.
2. Ordinær inntektsskatt, stat.
3. Særskatt til u-hjelp.
4. Fellesskatt.
5. Syketrygdde.
6. Folketrygdde.
7. Arbeidsgiveravgift til folketrygden.

Tabell 2.b. Skatteendring (i prosent), marginal- og gjennomsnittsskatt beregnet av inntekt etter nasjonalregnskapet, forskottspliktige

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>1. Inntektsendring (i prosent) fra foregående år, forskottspliktige</u>				
<u>2. Skatteendring (i prosent) fra foregående år, forskottspliktige</u>				
<u>3. Endring i skatt ved en prosent endring i inntekt, forskottspliktige</u>				
<u>4. Gjennomsnittsskatt, forskottspliktige</u>				
<u>5. Marginalskatt, forskottspliktige</u>				

Tabell 3. Påløpne og bokførte skatter etter betalingsordning og skatteart.

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>A. Forskottsordningen</u>				
<u>I. Statsforvaltningen</u>				
a. Påløpen skatt				
Formuesskatt				
Ordinær inntektsskatt				
Særskatt til u-hjelp				
Felleskatt				
Påløpen statsskatt i alt				
b. Endring i skatteinnskreverbeholdning				
c. Bokført statsskatt (a-b)				
<u>II. Trygdeforvaltningen</u>				
a. Påløpen skatt				
Folketrygd				
Syketrygd				
Påløpen medlemspremie i alt				
b. Endring i skatteinnskreverbeholdning				
c. Bokført medlemspremie (a-b)				
<u>III. Kommuneforvaltningen</u>				
a. Påløpen skatt				
Formuesskatt				
Inntektsskatt				
Påløpen kommuneskatt				
b. Endring i skatteinnskreverbeholdning				
c. Bokført kommuneskatt (a-b)				
<u>IV. Forskottsordningen i alt</u>				
a. Påløpen skatt				
b. Endring i skatteinnskreverbeholdning				
c. Bokført skatt (a-b)				

Fortsettelse neste side

Tabell 3 (forts.). Påløpne og bokførte skatter etter betalingsordning og skatteart

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>B. Etterskottsordningen</u>				
<u>I. Statsforvaltningen</u>				
a. Påløpen skatt				
Formuesskatt				
Ordinær inntektsskatt				
Særskatt til u-hjelp				
Fellesskatt				
Påløpen statsskatt i alt				
b. Endring i selskapenes skattegjeld				
c. Bokført statsskatt (a-b)				
<u>II. Kommuneforvaltningen</u>				
a. Påløpen skatt				
Formuesskatt				
Inntektsskatt				
Påløpen kommuneskatt i alt				
b. Endring i selskapenes skattegjeld				
c. Bokført kommuneskatt (a-b)				
<u>III. Etterskottsordningen i alt</u>				
a. Påløpen skatt				
b. Endring i selskapenes skattegjeld				
c. Bokført skatt (a-b)				
<u>C. Sjømannsskatteordningen</u>				
<u>I. Statsforvaltningen</u>				
Ordinær inntektsskatt				
Særskatt til u-hjelp				
Fellesskatt				
Statsskatt i alt				
<u>II. Trygdeforvaltningen</u>				
Folketrygddel				
Syketrygddel				
Medlemspremie i alt				
<u>III. Kommuneforvaltningen</u>				
Kommuneskatt i alt				
<u>IV. Sjømannsskatt i alt</u>				
<u>D. Andre betalingsordninger</u>				
a. Påløpen arbeidsgiveravgift til folketrygden				
b. Endring i skatteinnkreverbeholdning				
c. Bokført arbeidsgiveravgift til folketrygden (a-b)				

Tabell 4. Endring i skatteinnkreverkonti etter debitorsektor og kontienes art

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>I. Personlige skattytere</u>				
1. Endring i netto restskatter				
<u>II. Selskaper</u>				
1. Endringer i selskapenes skattegjeld				
<u>III. Arbeidsgivere</u>				
1. Endringer i arbeidsgiverbeholdningen av forskottstrekk				
2. Endringer i arbeidsgiverbeholdningen av arbeidsgiveravgift				
<u>IV. Offentlige skatteoppkrevere</u>				
1. Endring i margin				
2. Nettokorreksjoner				
Statsskatt				
Medlemspremier				
Kommuneskatt				

Tabell 5. Påløpne direkte skatter etter institusjon og skatteart

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>I. Statsforvaltningen</u>				
1. Formuesskatt				
2. Ordinær inntektsskatt				
3. Særskatt til u-hjelp				
4. Fellesskatt				
5. Arveavgift				
6. Årsavgift på personbiler				
7. Andre direkte skatter				
<u>II. Trygdeforvaltningen</u>				
1. Medlemspremie til folketrygden				
2. Arbeidsgiveravgift til folketrygden				
3. Andre trygde- og pensjonspremier				
<u>III. Kommuneforvaltningen</u>				
1. Formuesskatt				
2. Inntektsskatt				
3. Andre direkte skatter				
<u>IV. Offentlig forvaltning i alt</u>				
1. Trygde- og pensjonspremier				
2. Inntekts- og formuesskatter				
3. Andre direkte skatter				

Tabell 6. Bokførte skatter etter institusjon og skatteart

	År		År	
	Alt.	Alt.	Alt.	Alt.
<u>I. Statsforvaltningen</u>				
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
<u>II. Trygdeforvaltningen</u>				
1.				
2.				
3.				
<u>III. Kommuneforvaltningen</u>				
1.				
2.				